

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"

България 4000 гр. Пловдив ул. "ЦарАсен" № 24; Централна: (032) 261 261
Ректор: (032) 631 449 факс (032) 628 390 e-mail: rector@uni-plovdiv.bg

философско
исторически
факултет

ФИЛОСОФСКО - ИСТОРИЧЕСКИ
ФАКУЛТЕТ

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:
(доц. д-р Стойка Пенкова)

Ректор:
(проф. д-р Румен Младенов)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност „Социология и науки за човека“
редовно обучение
образователно-квалификационна степен „бакалавър“

Факултет	Философско-исторически
Професионално направление	3.1 Социология, антропология и науки за културата
Специалност	„Социология и науки за човека“
Образователно-квалификационна степен	Бакалавър
Професионална квалификация	Социолог
Форма на обучение	Редовно
Продължителност на обучението	4 години; 8 семестъра
Утвърден с протокол на АС	Протокол №
Приет с протокол на ФС	Протокол №211/28.11.2025 г.
Влиза в сила от:	2026/2027 година

Анотация

В съответствие с мисията на Пловдивския университет за успешна социализация на младите хора, за предаване и обновяване на академични и културни традиции, както и за създаване на модели на гражданско поведение, бакалавърската програма „Социология и науки за човека“ е обърната с *лице към бъдещето и към прагматичните проблеми, които то поставя пред нас.*

От 90-те години на двадесети век ние живеем в общества на неизчислими рискове: на икономика, която застрашава екологията; на политика, която не успява да помогне на тази икономика да реши проблемите си; на бедност, която застрашава не толкова лишените от собственост, колкото „излишните за обществото“; на биотехнологии и „изкуствен интелект“, които едновременно ни обнадеждават и плашат; на една глобална несигурност, дължаща се на мигрантските кризи и климатичните промени. Пандемията, войната, фрагментацията на обществата и политическият популизъм създават най-новите образи за криза на бъдещето. Тези съвсем нови общества на риска (по диагнозата на Улрих Бек), но и на контрола (по диагнозата на Жил Делъоз) изискват и съвсем нова социология, която е едновременно аналитична и диагностична – затова *единият от модулите на програмата* се нарича „Биополитики, екополитики и несигурност“.

Човекът в тези общества е изправен пред проблеми, върхлетели ни след дълбоката криза на социалната държава: съвсем нови социални страдания и форми на лична несигурност; трудови конфликти, дължащи се на икономизацията на всички обществени сфери (които капитализмът на XX век не познава); всекидневна психопатология на „излишните за обществото“; нови форми на съпротива срещу този капитализъм (екологически, изолационистки и т.н.); промяна в клиничните практики, занимаващи се със „страдащия човек“, при която т.нар. помагачи професии все повече се нуждаят от социоанализата. Това значи, че обновяването на социологията изисква и обновяване на науките за човека, както и задълбочаване на интердисциплинарното им проникване – затова *другият модул на програмата* е „Социоанализа и психоанализа“.

Двата модула предлагат обучение в интердисциплинарни области, основани на иновативни изследвания, обърнати към потребностите от нов вид професии на знанието и грижата в съвременното българско общество и отчитащи дълбоките трансформации, от които са засегнати институциите, всекидневните практики и личностните идентичности. Социологическите перспективи се фокусират върху властовите отношения, кризите и структурните несигурности в съвременните общества. Срещата между социологията и науките за човека поставя въпроси за телесно-афективния опит, за преживяването и разбирането на света от социалните дейци, както и за социалното структуриране на личността и междучовешките отношения.

Програмата разчита на най-добрите лектори както от катедра „Социология и науки за човека“, Института по социоанализа и Института за критически теория на свръхмодерността (които формират Академична ризама „Критика и хуманизъм“), така и на водещи специалисти от БАН, а също и на учени от Западна Европа, сътрудничащи с катедрата.

На студентите е осигурен пълен достъп до библиотеката на Института по социоанализа, която съдържа над 2000 тома по социология, философия и науки за човека (на английски, френски и немски), пълните течения на някои от най-влиятелните списания в социологията и в науките за човека, както и архиви (на седмични кинопрегледи, на лични дневници и т.н.), благодарение на които студентите придобиват умение да боравят с архивни данни.

Учебните програми са разработени с готовност за преминаване към системата на електронния университет, както и с възможност за преподаване на курсове на английски и немски език.

Специфични изисквания за прием

Балообразуване

Ушесторена оценка от:

Кандидитстудентски изпит (Български език или История на България, или Математика, или Психология, или Биология, или География на България, или Английски език, или Немски език, или Френски език, или Испански език) или

Международен изпит по чужд език (Английски език или Немски език, или Френски език, или Испански език, или Италиански език, или Руски език), или

Олимпиади, организирани от МОН или регионални състезания, признавани от ФИФ (Философия, или Гражданско образование, или История и цивилизация, или Биология, или Математика) или

ДЗИ (Български език и литература или предметен цикъл „Философия“, или География и икономика, или История и цивилизация, или Биология и здравно образование, или Английски език, или Немски език, или Френски език, или Испански език, или Италиански език, или Руски език, или Математика)

Ред за признаване на предходно обучение

Стандартен административен ред, регламентиран в Правилника за учебната дейност на Пловдивския университет.

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на квалификацията са необходими 240 кредита, от тях:

- 79 кредита от общопрофилиращи дисциплини,
- 22 кредита от философски дисциплини,
- 61 от модулнопрофилиращи дисциплини,
- 52 кредита от 13 избираеми дисциплини,
- 12 кредита от 6 факултативни дисциплини,
- 4 кредита от спорт,
- 10 кредита от положен държавен изпит или защита на дипломна работа.

Профил на специалността

Логиката на учебния план на „Социология и науки за човека“ е следствие на *няколко баланса*, без които програмата не би могла да осъществи мисията си: между теоретични и емпирични дисциплини; между тях и методологическите дисциплини;

между социологическите дисциплини и тези от науките за човека; между фундаментални и приложни дисциплини. Наред с базовите курсове по социология, в програмата се откроява засиленото присъствие на: а) методологически дисциплини, представящи класически и неklasически методи; б) философски дисциплини, които са свързани с фундаментални проблеми на социологията; в) тематичната специфика на *модулите* „Биополитики, екополитики и несигурност“ и „Социоанализа и психоанализа“, които се предлагат единствено от Пловдивската социологическа школа и са резултат от дългогодишно практикуваното единство между образование и интердисциплинарни научни изследвания, както и от разкриването на нови приложни полета на социологията.

1. *Блок Общопрофилиращи дисциплини* включва задължителни дисциплини в рамките на **79 кредита**, без които програмата не би била собствено социологическа. Блокът предлага базови познания, като се стреми да постигне баланс между социологическа теория, методология на социалните науки, количествени и качествени методи; а курсовете „Социологическа лаборатория“ осъществяват първа среща на студентите с теренната работа и подготвят усвояването на основни принципи на научното изследване. Тук се включват дисциплините: Увод в социологията 1 ч.; Увод в социологията 2 ч.; История на социологията 1 ч.; История на социологията 2 ч.; Социология на всекидневието; Социология на политиката (Био и екополитики); Социология на науката и технологиите; Социология на неравенството и социалните стратификации; Историческа социология на икономиката 1 ч.; Историческа социология на дискурсивните практики; Съвременните рискови общества (социологически анализ); Логика и методология на хуманитарните науки 1 ч.; Статистически методи в социологията; Количествени методи (статистизация на обществото); Класически качествени методи; Социологическа лаборатория 1; Социологическа лаборатория 2.

2. *Блок Философски дисциплини* включва дисциплини, отнасящи се към философията в нейната връзка с методологията на социалните и хуманитарните науки (Философия за хуманитарни науки, Формална логика, Философска логика, Деконструкция на модерността), които носят **22 кредита**.

3. *Блок Модулнопрофилиращи дисциплини* придава характерния облик на програма „Социология и науки за човека“. Тук се включват курсове с интердисциплинарен профил, които разширяват приложните полета на социологията. Те са разделени в два модула: „Биополитики, екополитики и несигурност“ и „Социоанализа и психоанализа“. *Първият модул* включва: Историческа социология на политиката (анатомополитика); Биоправо и сигурност; Демография за социолози; Историческа социология на икономиката 2 ч.; Биоидентичности и биовласт; Социология на публичността; Социология на тялото. *Вторият модул обхваща*: Увод в психоанализата; Основни идеи в етнометодологията; Увод в социоанализата (феноменологическа антропология); Социоанализа; Анализ на разговора; Теория на културата и личността. Модулите предвиждат и две летни практики (съответно: Неравенства и социално страдание; Социоанализа и психоанализа) и формират общо **61 кредита**.

4. *Блок „Избираеми учебни дисциплини“* включва 13 дисциплини, носещи **52 кредита** – те дават възможност на всеки студент сам да изгради личностния си социологически профил, като заложи на дисциплини, свързани в различна

степен със социологически, антропологически, психологически или философски области.

5. Блок „Факултативни дисциплини“ включва 6 избираеми дисциплини, носещи на студента **12 кредита**, с които студентът задълбочава своето личностно профилиране.

6. Блок *Спорт* носи на студентите **4 кредита**.

Основни резултати от обучението

Бакалавърска програма „Социология и науки за човека“ цели усвояването на теоретични знания, емпирични методи и изследователски умения, които са релевантни за обществото на неизчислимите рискове и дълбоките личностни трансформации. Програмата залага на формирането на критически и рефлексивни нагласи, които са свързани не само с професионалната квалификация на социолога, а и с гражданската отговорност на младите хора. Чрез среща на поколенията, академичен диалог и поемане на отговорност за непрекъснато обновяващата се традиция на Пловдивската социология, обучението цели въплъщаване на ценностите на равенството, плурализма и солидарността, залегнали в европейския демократичен модел на образование.

След завършване на бакалавърската програма студентите:

- ще притежават базови познания по социологическа теория, история на социологията, количествени и качествени методи в социологията, специализирани социологически дисциплини, както и базови познания от областта на философията и науките за човека;
- ще са овладели методологията и прагматиката на социологическите изследвания, които дават възможност за набиране на надеждни емпирични данни и изготвяне на аналитични обобщения, релевантни за динамичната структура на търсеното социологическо знание.
- ще могат да влияят върху конюктурата на „пазара“ на социологическия труд, като балансират по тънката граница между дългосрочните изследвания и експертизите за решаване на социалните проблеми на деня.

След завършване на специализирания модул „Биополитики, екополитики и несигурност“ студентите:

- ще могат да прилагат придобитите знания и методи на критическата социология, фокусирана върху властовите отношения, кризите и структурните несигурности в съвременните общества;
- ще могат да изготвят социологическа експертиза в специализираните сфери на общественото здраве, биополитиките и екополитиките;
- ще могат да диагностицират форми на социално страдание във всекидневния живот и институциите вследствие на социална депривация, изключване, символно и физическо насилие.

След завършване на специализирания модул „Социоанализа и психоанализа“ студентите:

- ще могат да прилагат придобитите знания и методи на социоанализата като форма на клинична социология, която е фокусирана върху биографичното измерение на социалния живот, междучовешките отношения и общностната принадлежност;
- ще могат да анализират телесно-афективния опит, преживяването и разбирането на света от социалните дейци в диалог със специалисти от областта на помагащите професии и науките за страдащия субект;

- Ще могат да анализират предразположения и дълбинни нагласи към социалния свят (т.нар. социално несъзнавано), които стоят в основата на съзнателните позиционирания, идеологическите избори и социалните действия.

Професионален профил на завършилите

Завършилите получават образователно-квалификационна степен “бакалавър” с професионална квалификация “**социолог**”. Те ще могат да се реализират:

- като социолози – изследователи на общественото мнение и състоянието на обществото във всички негови сфери (политика, икономика, екология, образование, здравеопазване, култура, медии и т.н.);
- като социолози – експерти в публичната администрация и корпоративния сектор;
- като социолози – консултанти в сферата на социалните иновации, човешкия капитал, образованието, преквалификацията и обучението през целия живот;
- като социолози – консултанти в неправителствени организации, медии, здравни и социални институции;
- като клинични социолози и социоаналитици, които подпомагат личностното развитие и междучовешките отношения в ситуации на жизнени преходи, кризи и конфликти;
- като клинични социолози и социоаналитици, които съдействат за преодоляване на социалното страдание вследствие на дискриминация, изключване, физическо и символно насилие;
- като клинични социолози и социоаналитици, които работят съвместно с други специалисти в сферите на психичното здраве, образованието, социалните дейности, правоприлагането.

Възпитаниците на програмата ще придобият умения сами да влияят върху измененията на пазара на социологическия труд – да предлагат нови, търсени, но все още неинституционализирани *социологически професии професии на бъдещето*.

Възможности за продължаване на обучението

В магистърски и докторски програми към професионално направление „Социология, антропология и науки за културата” в Пловдивски университет, в магистърски и докторски програми в други български, европейски и световни университети.

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С** – за семинарни (упражнения); **ЛБ** – за лабораторни упражнения (практикуми).

Извънаудиторни часове в семестъра: **ИО** – общ брой, от тях: **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка и др.

К – ECTS кредити; **Фо** – форма на оценяване (**И** – изпит; **ТО** – текуща оценка; **З** – заверка; **П** – продължава следващ семестър).

№	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп	---			
1-ви семестър													
1.	3.1.	Увод в социологията 1 ч. (класически проблеми пред социологията)	60	30	30			90	90		150	5	И
2.	2.3	Философия за хуманитарни науки (философията на XX век)	60	30	30			120	120		180	6	И
3.	2.3	Формална логика (класическа модерна формална логика)	60	30	30			120	120		180	6	И
4.	3.1.	Историческа социология на политиката (анатомополитика)	45	30	15			75	75		120	4	И
5.	3.1.	Избираема дисциплина 1	45	30	15			75	75		120	4	И
6.	3.1.	Социологическа лаборатория 1 (всекидневни светове)	45	15	0	30		75	75		120	4	ТО
7.	7.6.	Спорт 1	30	0	0	30		0	0		30	1	ТО
Общо за 1-ви семестър			345	165	120	60	0	555	555	0	900	30	
2-ри семестър													
1.	3.1.	Увод в социологията 2 ч. (дебатът за модерността)	60	30	30			90	90		150	5	И
2.	3.1.	История на социологията 1 ч. (класическа социология)	60	30	30			90	90		150	5	И
3.	3.1.	Статистически методи в социологията	90	15	75			90	90		180	6	И
4.	2.3	Философска логика (методи на некласическата трансцендентална логика)	60	30	30			90	90		150	5	И
5.	3.1.	Социология на политиката (Био и екополитики)	45	30	15			75	75		120	4	И
6.	3.1.	Избираема дисциплина 2	45	30	15			75	75		120	4	И
7.	7.6.	Спорт 2	30	0	0	30		0	0		30	1	ТО
Общо за 2-ри семестър			390	165	195	30	0	510	510	0	900	30	
Общо за I-ва година			735	330	315	90	0	1065	1065	0	1800	60	
3-ти семестър													
1.	3.1.	История на социологията 2 ч. (съвременна социология)	60	30	30			90	90		150	5	И

2.	2.3.	Логика и методология на хуманитарните науки 1 (теория на практическата логика)	60	30	30			90	90		150	5	И
3.	3.1.	Социология на всекидневието	60	30	30			90	90		150	5	И
4.	3.1.	Биоправо и сигурност	45	30	15			75	75		120	4	И
5.	3.1.	Количествени методи (статизация на обществото)	45	30	15			75	75		120	4	И
6.	3.1.	Класически качествени методи	45	30	15			75	75		120	4	И
7.	3.1.	Социологическа лаборатория 2 (Социология и право)	30	15	0	15		60	60		90	3	ТО
Общо за 3-ти семестър			345	195	135	15	0	555	555	0	900	30	
4-ти семестър													
1.	3.1.	Социология на неравенството и социалните стратификации	60	30	30			90	90		150	5	И
2.	3.2.	Увод в психоанализата	45	30	15			105	105		150	5	И
3.	3.1.	Историческа социология на икономиката 1 част	45	30	15			75	75		120	4	И
4.	2.3.	Логика и методология на хуманитарните науки 2 (емпирически приложения на теорията на практическата логика)	45	30	15			75	75		120	4	И
5.	3.1.	Демография за социолози	45	30	15			75	75		120	4	И
6.	3.1.	Основни идеи в етнометодологията	45	30	15			75	75		120	4	И
7.	3.1.	Лятна практика 1: „Неравенства и социално страдание”	30	0	0	30		60	60		90	3	ТО
8.	7.6.	Спорт 2	30	0	0	30		0	0		30	1	ТО
Общо за 4-ти семестър			345	180	105	60	0	555	555	0	900	30	
Общо за II-ра година			690	375	240	75	0	1110	1110	0	1800	60	
5-ти семестър													
1.	3.1.	Историческа социология на дискурсивните практики	60	30	30			90	90		150	5	И
2.	3.1.	Увод в социоанализата (феноменологическа антропология)	45	30	15			105	105		150	5	И

3.	3.1.	Историческа социология на икономиката 2 (икономика и екология)	45	30	15			75	75		120	4	И
4.	3.1.	Деконструкция на модерността	45	30	15			75	75		120	4	И
5.	3.1.	Теория на културата и личността	45	30	15			75	75		120	4	И
6.		Избираема дисциплина 3	45	30	15			75	75		120	4	И
7.		Избираема дисциплина 4	45	30	15			75	75		120	4	И
Общо за 5-ти семестър			330	210	120	0	0	570	570	0	900	30	
6-ти семестър													
1.	3.1.	Социоанализа	45	30	15			105	105		150	5	И
2.	3.1.	Социология на науката и технологиите	45	30	15			75	75		120	4	И
3.	3.1.	Социология на тялото	45	30	15			75	75		120	4	И
4.	3.1	Социология на публичността	45	30	15			75	75		120	4	И
5.	.	Избираема дисциплина 5	45	30	15			75	75		120	4	И
6.		Избираема дисциплина 6	45	30	15			75	75		120	4	И
7.		Факултативна дисциплина 1	30	15	15			30	30		60	2	ТО
8.	3.1.	Лятна практика „Социоанализа и психоанализа”	30	0	0	30		60	60		90	3	ТО
Общо за 6-ти семестър			330	195	105	30	0	570	570	0	900	30	
Общо за III-та година			660	405	225	30	0	1140	1140	0	1800	60	
7-ми семестър													
1.	3.1.	Биоидентичности и биовласт	45	30	15			75	75		120	4	И
2.	3.1.	Анализ на разговори	45	30	15			75	75		120	4	И
3.	3.1.	Съвременни рискови общества (социологически анализ)	45	30	15			75	75		120	4	И
4.		Избираема дисциплина 7	45	30	15			75	75		120	4	И
5.		Избираема дисциплина 8	45	30	15			75	75		120	4	И
6.		Избираема дисциплина 9	45	30	15			75	75		120	4	И
7.		Избираема дисциплина 10	45	30	15			75	75		120	4	И
8		Факултативна дисциплина 2	30	15	15			30	30		60	2	ТО
Общо за 7-ми семестър			345	225	120	0	0	555	555	0	900	30	
8-ми семестър													
1.		Избираема дисциплина 11	45	30	15			75	75		120	4	И
2.		Избираема дисциплина 12	45	30	15			75	75		120	4	И
3.		Избираема дисциплина 13	45	30	15			75	75		120	4	И

4.		Факултативна дисциплина 3	30	15	15			30	30		60	2	ТО
		Факултативна дисциплина 4	30	15	15			30	30		60	2	ТО
		Факултативна дисциплина 5	30	15	15			30	30		60	2	ТО
5.		Факултативна дисциплина 6	30	15	15			30	30		60	2	ТО
Форма на дипломиране: <i>Държавен изпит по специалността или защита на дипломна работа</i>			0	0	0	0	0	300	300		300	10	
Общо за 8-ми семестър			255	150	105	0	0	645	645	0	900	30	
Общо за IV-та година			600	375	225	0	0	1200	1200	0	1800	60	
Общо за целия курс на обучение:			2685	1485	1005	195	0	4515	4515	0	7200	240	
Общ брой кредити:			240										

Забележка: Списъкът с предлаганите избираеми и факултативни дисциплини е Приложение към учебния план и е неделима негова част. Списъкът може да се актуализира всяка учебна година с решение на ФС.

Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки

Оценяването става на база междинни тестове в рамките на текущия контрол през семестъра и с финални писмени изпити. По някои от учебните дисциплини се разработват и курсови проекти.

Изисквания за завършване

Дипломиране с полагане на държавен изпит или разработване и защита на дипломна работа.

Координатор

Проф. д-р Светлана Събева, гл. ас. д-р Паула Ангелова

sabeva@uni-plovdiv.bg, paulaangelova@uni-plovdiv.bg

032/261-396

ПРИЛОЖЕНИЕ: ИЗБИРАЕМИ И ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Учебна дисциплина	Аудиторни				Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
		АО	Л	С	Лб	ИО	Сп	---	О		
	Избираема дисциплина 1 (1 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1	Етика										
2	Дигитална компетентност и изкуствен интелект										
	Избираема дисциплина 2 (2 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1	Академично писане и научна етика										
2	Методология на проекти										
	Избираема дисциплина 3 (5 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1	Социална философия										
2	Социология на изкуството										
	Избираема дисциплина 4 (5 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1	Биоетични проблеми на репродуктивните технологии										
2	Електорална социология										
	Избираема дисциплина 5 (6 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1	Социология на образователните институции										
2	Езикови игри на легитимация										
	Избираема дисциплина 6 (6 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1	Дискурс и идеология										
2	Маркетингови изследвания										
	Избираема дисциплина 7 (7 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1	Социология на ресоциализацията										
2	Класическа и некласическа рационалност										
	Избираема дисциплина 8 (7 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1	Социално предприемачество										
2	Виртуални идентичности										
	Избираема дисциплина 9 (7 семестър)	45	30	15		75			120	4	И
1.	Антропология на религиите										
2.	Теория на играта										
	Избираема дисциплина 10 (7 семестър)	45	30	15		75			120	4	И

